

په شکه و تنی ته کنه لږه جیا ، جیهانگیری [گڼه بلایزیشن/ ټولنه] و
 قه بار و جهړتیی [کواټتیی] چینی کرکه کاران له م چهره دا ، هه موو
 نه مانه ده بوايه نه مای بهر و شته شیالستی بېر دایه یاخود لانی
 که م هارکاری و هاوېشتی نه و بزوتنه وانیه خه کیان بکړدایه که به
 بهر د وامی و له زه شو نه نه م دونه یه دا وویانداو و وودنه .
 به م خا بن نه وای که له م چوار د یه دا د یېنن ، چینی
 کرکه کاران یا هاوېشتیان نه کړون یاخود هه زه زه م . من وای

د بېنم کې ز مينځې ه نووکې پيش سازي ، ت کنډل لجاى نو و
پشک وتوو، جيهانگيري ، ه مو ئ مانډ د بوايډ ناماد کاري ب
ش ش بکړدايډ.

گرفت ک ش ه ر ئ و ن يي ک ش ش ووينډ داو ، ب ککو خودي
بزوتنډ وې کر کارانيش ل ز ر ل و ا ت ا ه ر بووني ن يي .
ه لوم رجي ئ ستاي کر کاران گ یشته ت ئ و ا د يي ک خي ب دوور
ل بزوتنډ وې خي کي بگرت. پرسيار د کرت ب چي تا ئ ستا ش ش
وينډ داو؟ من ل ر دا ه و ناد م ک و مامى ئ م پرسيار بد م و
چونک من ل ه ند ل و تار کاني پشترما خ م ل ق ر ي و مام ک ي
داو. ب ککو من ل ر دا ه و د د م ئ و بارود خي ک گ مار ي
کر کاراني داو، ب م نوسينډ گ ر کورتيش، ل کبد م و، ئ م ش
ب گو ر ي ب چوون و ت گ یشته و ئ زمونډ کاني خ من .

من باو م واي ئ م ه و ست ي چيني کر کاران ک پا پشتي
بزوتنډ وې خي کي ناکات ز ر ب توندي گر دراو ت و ب
جيهانگيري و [گ ب لاي یشن] . ب من ئ و ئ اشکراي ب
فراوانبووني ش پ لي جيهانگيري، ب گ یشته و ا تاني زياتر،
چيني کر کاران لاواز و لاوازر بوون . ب س لماندني ئ م ش د کرت
س رنجي ئ م دوو خا ي خوار و بد يډ:

**کي جيهانگيري د ستپ کړد؟ ب و تاي کي ديک ل ک ي و چيني
کر کاران لاواز و لاوازر بوو؟**

ب و مامى ئ م پرسيار ل ن واني ئا بوورينا سان و م ژووناس کا نا
اي کي هاوب ش و ب کگرتوو ن يي س بار ت ب س رد م ي ياخودي م ژووي
د ستپ کړدني جيهانگيري. ه ند کيان د يگ ن و ب س ر تاي چ رخي
ن زد. ه ند کي ديک يان ب چ ر خ کاني شازد و ح قد، ب تاي ب ت ب
ي ک م ئ مپاي ري پورتو غالي و ئ سپانيي کان ، دواتریش ب
ئ مپاي ري 'د چ کان' و بریتانيي کان ک د ستیان ب ک ناي ز کړدني
و ا تان، کړد. ئ م گروپ باو يان واي ئ م ل س ر تاي چ رخي
ح قد دا، ب ديار يکراوي پاش دام زاندي ک مپانيا فر ق و ميي ک ي
ک ناوي ک مپانيي بریتاني ل ژ ه ا ت هندستانا بوو، ک ل
سا ي 1600 دا، دام زرا ، ئ م س ر تاي جيهانگيري بوو.

ل گ ئ م ايان دا ز ر کيش ک ل م بوار دا کارد ک ن ئ و
د س ل م ن ک جيهانگيري س رد ميان [م د ر نا ن] ل دواي ج نگی
جيهاني دوو م و د ستپ کړدوو. . ئ م ش کات ل ک گادراو ک
کا ي ه رزان ل ب ره م نانا و ب کار ه ناني ه ز ي بازووي ه رزان،

کوتاه و برداشت ، تمام دیاردیه زریا کم ، پائنده رک بوو به پیشه و چوونی ئا بووری هه نگاوک زیاتر .
کاپیتالیزم له دوائ جهنگی جیهانی دووموه پهی نایه قه ناخکی نووه و هاوکاری جیهانگیری کرد . ئه مهش سه ره تایه ک بوو به دینه و و دام زرانندی که ماله ک دام زراوهی جیهانی . یو ئه ن [United Nation] ، فراوانی و زیادبونی ژمارهی که میانهای فره نه ته و هی له ئه مه ریکا و ئه وروپا ، یکه وتنی یا په یمانی گشتی له سه ره گوهرگ و بازرگانی General Agreement on Tariffs and Trade ((GATT)) ، په یمانی/که وتنی ئازادی بازرگانی باکوری ئه مه ریکا ، [North American Free Trade Agreement (NAFTA)] که ره راوی بازرگانی جیهانی [World Trade Organization (WTO)] ، په یمانی ماستریخت [Maastricht Treaty] و له که تایشدا په که تی ئه وروپا [European Union] . ته کنده له جای په که وتوو که نرخی یا خود ته چوونی بازرگانی که مکردوه ، بهی گوهرگ و سنووری زنه بازرگانی لایرد یا هه ره زه که میکرندوه ، هه موو ئه مانه هاوکار و یارمه تیداری ئه و دام زراوانه بوون که له سه ره و به باس مکردن .

[illegible]

ٻـڇي جيها نـگيري ، چيني ڪرڻ ڪارا ني لـڀـري چا لـاڪـيون يا سيقـرڊ؟

ئەوانى كە لاسەرۋو پەنجەم بىلاكەشان سوود و زىانى خەيان بى
چىنى كەكاران گەياند. بىلام بىلاى من بى سەرمايە و سەرمايەدارىي
زەر زىا تر تاكو چىنى كەكاران، بىسوود تر بوون.

من بـ و لامی ئـ و پرسپاری سـ رـ و دو هـ کاری سـ رـ کی دـ بینم:

یـ کـ م: جیهانگیری سـ رـ دـ م بـ هـ ر شوـ نـ کـ گـ یشتبـ تـ و او ی ستراکتوری چینی کرـ کارانی گـ یـ وـ. ئـ و ی کـ بـ کرـ کاران ماوـ تـ و و هاو بـ شـ تـ نها ناوـ کـ و فرـ شتنی هـ زی بازو و مـ شکیانـ، نـ زـ ر نـ کـ م. ئـ مـ ئـ م دیارد یـ لـ بریتانیا د زـ ر بـ ئاشکرا دـ بینن. کرـ کاران لـ سـ ر کار بـ توـ ژا ی جیا و بـ هـ لومـ خـ جیا دا بـ شکراون. ئیدی چی تر یـ کـ تی چینی کرـ کارانی، تـ نانـ ت لـ هـ مان کـ میانیا دا یا کارگـ دا، یا هـ مان سـ پـ ر مارکـ تا، یاخود لـ خـ ستـ خانـ کـ نا، شارـ و انییـ کـ نا، بـ هـ ی دامـ ز ر اندنی کـ رتی جیا و ازـ و، لـ نا و بردو و، لانی کـ م تا ئـ ستا.

کرتی ئای تیی ، به ره مه نان ، کرتی د زین و ای بازای فرشتن ،
کلام ، بشی دام زرانندی کرکار و کارم ند ، ئدمین ، کرکارانی
سر کاس کان ، کرکارانی پاراستن و پاککر و پاسوانی
شوند کانی سر کار ، ت کنیشن کانی پاراستن و چاککر و ای
ئامراز کان و ماشند کانی کار . ئمان چ ند کرت و بشکن ل
همان ک مپانیدا ، کارگدا یا ل شار وانی کان و خست خان کان و
.. تد . ئم کرکاران و ستاف کانی دیک ک ل و شوئند دا کارد کن
هم لوم رجی کار و سر کاریان و موچ یان جیاواز . ئمش هم کارک
ک به دگم د یبنین ک کارم ند و کرکارانی ک مپانیا ی ک
یا خود کارگ ی ک به ی ک و مانبگرن به هاریکاری کرکارنی دیک و
هم تا بشکی خودی کرکارانیش ل بش کانی ک مپنای ک یا
شار وانی ک ک ل مانگرتنان .

گومانیش ل و دا نی ک ل لردا نقابش ل لکی گور یارید کات به
ازیبوونی داب شکردنی کرکاران به سر چ ند نقاب ی کی جیاوازدا .
نگ ی ک ک بلت ئ و ل بریتانیدا به ای یاسای دژ نقاب و ی
به کرکاران ناتوانن ه و سستیان ه بت . به ام ل استیدا گ
کرکاران ل بناخدا به هز و ی ک تیایان ه بوا ی ، چالاکی جدیدان
دژی مارگرت تاچری سر کو زیرانی ئ و کات ی بریتانیا ، بگردای ،
ک ئ و بوو یاسای دژ نقاب ی چ سپاند ، ه رگیز تاچر زاتی ئ و ی
ندد کرد ک ئم یاسای بخات گ . تاچر ئم ی کرد ل به ر ئ و ی ک
کرکاران خ یان لاواز ، بش بش ، به ور ، بوون ، مر فگ ل لکی ن یار
به خشیان بوون . به گومان ئم ندد کرا گر نقاب ی م رک زیی و
پارتی کرکارانی بریتانی یارم تیدری تاچر ن بوونای .

مژوی کرکاران ل چرخ کانی هژد و نژددا ، ت نان ت ل نیو ی
چرخ بیستی شدا ئ و د س لم ندیت ک چینی کرکاران ز چالاک و
ی کگرتوو بوون ل و سرد ماندا . ه کاری ئم ش ، لای من ، ت نها
د گ گ و ب ئ و ی ک س رما ی داری و ک و ئم دوا ی
پشن ک و تبوو و جیها نگیری سرد میانش نها تبوو کای . ه نووک
به پشک و تنی ت کن ل چیا و ق بار و ج رتیی چینی کرکاران ک
ش شگ و پشنگ و ق دیم کان ل نوانیشیانا کارل مارکس ش
ایانوا بوو ک ئ و م رجان د کرت بهس بن به وودانی ش ش . ئ ی
بچی ووی ندا ؟ و امی پرسیار ک به خودی خوئدر به ج د ه م .

فاکتی دوو م ، جیها نگیری جوت ک پشک و تنی ل ت ک خیدا ه نا :
ی ک م : ز ر ک ل به یو به رانی ناونجی دروستکرد ، ه رو ه
بت ، ز رین ی ک ل خ ک ک ئستا ل بش کانی و کو : کینی

شمکي جيا جيا [دووکان و بوغاز و سوپرمارڪٽ ڪان]، بشي ها تووچ، گشتڪردن، بشڪاني ديڪي وڪو: باٿڪان، شوٽڪاني ديڪي ڇا اردن و، هوتل، قاو خان، چشتخان، جرڪاني ديڪي خواردمني، هٽناي ٿارو. هٽنڪ لاپرتي نوٽڪان ٿي سدي ٿو ڪرڪار و ڪارمندان ڪل ڪل شوٽناني سڙو ڪارڊڪن بل ل سدا 26 ي سڙجي ڪرڪاراني بریتاني ڇمماندو. هاوکاتيش بلگوڙي تازترين اپرتي نقاب ي مڙڪزي بریتاني تها 2.6 ملين ڪرڪار ل بشڪاني پيشسازيدا ڪارڊڪن.

ڪاري پيشسازي وات ڪارڪردن ل ڪارگ و ڪارخان ڪا ل ساٿڪاني ڇٽاڪاني ڇرخي اٺووردو و بشڪي بچوڪي ٿابوري بریتانيا پڪڊهٽن. دوو م: جيهانگيري بل ڇي بلڪاريڪي ڪجار زر، پٽناٺر و ڪچر، ڇٽڪاني هٽار هٽر زر هٽار، ڪرڪارڪي زر بل بل پارڪي ڪجار ڪل ڪل هچ زمانت و ٿايند يڪيان ل سڙ ڪارڪانيان، ني، دروستڪردو. ٿا اڊيڪ ل هٽموو شوٽڪي ٿم دونيا دا نڪ هٽر بل تها ل ٿوروپا و ٿمريڪا و وٽاني ديڪي پيشسازي گشتڪردو، ٿم ديارڊي دٻين، جيهانگيري ڪارڪي وای ڪردو ڪ ڇٽڪي زر ل دامني ڪمماندا بڙين و پروا وٺ بڪون.

ڇٽڪاني فٽرامشڪراو، پروا وٺراو ڪل من لگ سڙجي ڪرڪارانا بل چيني پٽليٽاريان دٻانم و دٻانسم ڪ: بلڪاران، خان نشيڪراوان، قوتابي و خوٽڪاران، پياوان و ٽناني تٽنا با لگ منڊا ڪاني ڪا ڪار دڪن يا ل سڙ بيمڪان، ٿوانني ل سڙ بيمڪان، ڪمٽنڊامان و ڇٽڪاني ڇا وٽيڊاويستي ٿايدتي، دٻسگ ڪان، ڇا وٽوڪان بچوڪ ڪان. تد. هٽر زريني پٽليٽاريان، ٿمان ل ڪل جيهاندا ل سڙ هٽي برسٽي دٻين و هٽنڪيشان ل ڇار ٿو هٽو ٽيان دٻن سڙ، دٻتوانين پٽج بل زرڪ ل وٽا جيا جياڪاني بشڪاني جيهان يا ڪيشر جياواز ڪاني دونيا اڪٽشين ڪل نيڪي نيوي دانيشٽوانيان داهاتي ٿانٺان يا ٽاڪ دٻلارڪي ٿمريڪي يا دوو دٻلار.

ٿم ڇٽڪان ل ووي ٿابووري و، ڪمماناي تي و، داراي و باري ٽيانيان زر خراپتر ل و ڪرڪاراني ڪل ڪل تا زر ڪارڪيان هٽي و داهاتيان باشر لوان، هاوکاتيش گٽلڪيان شوٽنيڪ، خانويڪيان هٽي ڪل ٿايدا دٻين گڙ جي بل ڪرڪش بٽ. بل ڇر ٿم دٻين ڪل پٽليٽاريا بش زرڪي ڪممان ل هٽر شوٽڪي ٿم دونيا دا، بن، ٿمان ٿو ڇٽڪان ڪل ٽيان ٿو لڊواي

ژ خراپتر د بټ و ب چار ماونډ تڼو. ئې مانډ ژيانډکي ناڼډت د چټډن ، ژيانډان کولم رگيډ . خښډختانډ زډرک لمانډ لپڼاوي باشکردنډ ژيانډانا لډ خښتدان دډر بډ دڼوډت و بډ سيستمکډ. هر ئم هکارښ واته زډرينډي پډليتاريا لډ کډمډدا، کډ من باوډم وايډ يا شډډش نابټ ياخود دټبټ شډډشي پډليتاريا و کډمډايتي، بټ ، نډک بډ تڼها شډډشي چيني کرکاران.

لښکاري وټنې ته روانې سولې وښودلې، مانای ته وې چې چيني کړکېچان ته يې ځان ته د مدد بڼه لټولې شوي سولېستې-دا . له استبداد شتون نه به به شداريکړنې ته وان و هاوېشتيان ته زه زه رووړي و بناخوږي، مخامخ، چونکې يا بزوتنه وکړي ، اپوټيډ ته ننګ به و جوړې نګې ته هلې به ووات ، ياخود له لايې نه استازيتون د وکالنه و ، يا له لايې نه گروپ ته اسلاميې د سولې خواه کالنه و وکو ته ووي ته له " به هاري غړې به " دا بڼيمان ، ته نترېد کړي . ته مخه جګه له ووي له حاکمۍ به شداريکړنې کړکېچاندا ، ته گوري ته و ش هې زه درېزه بکې شته ته له م بار شدا خو ځي هيلاک و به نوم د و پر دوازه د بېت و دوا ترېش له لايې نه د و ته و بزوتنه و ته د تېد شته .

Zaherbaher.com

زاهير باهير - لاندن
04/01/2019